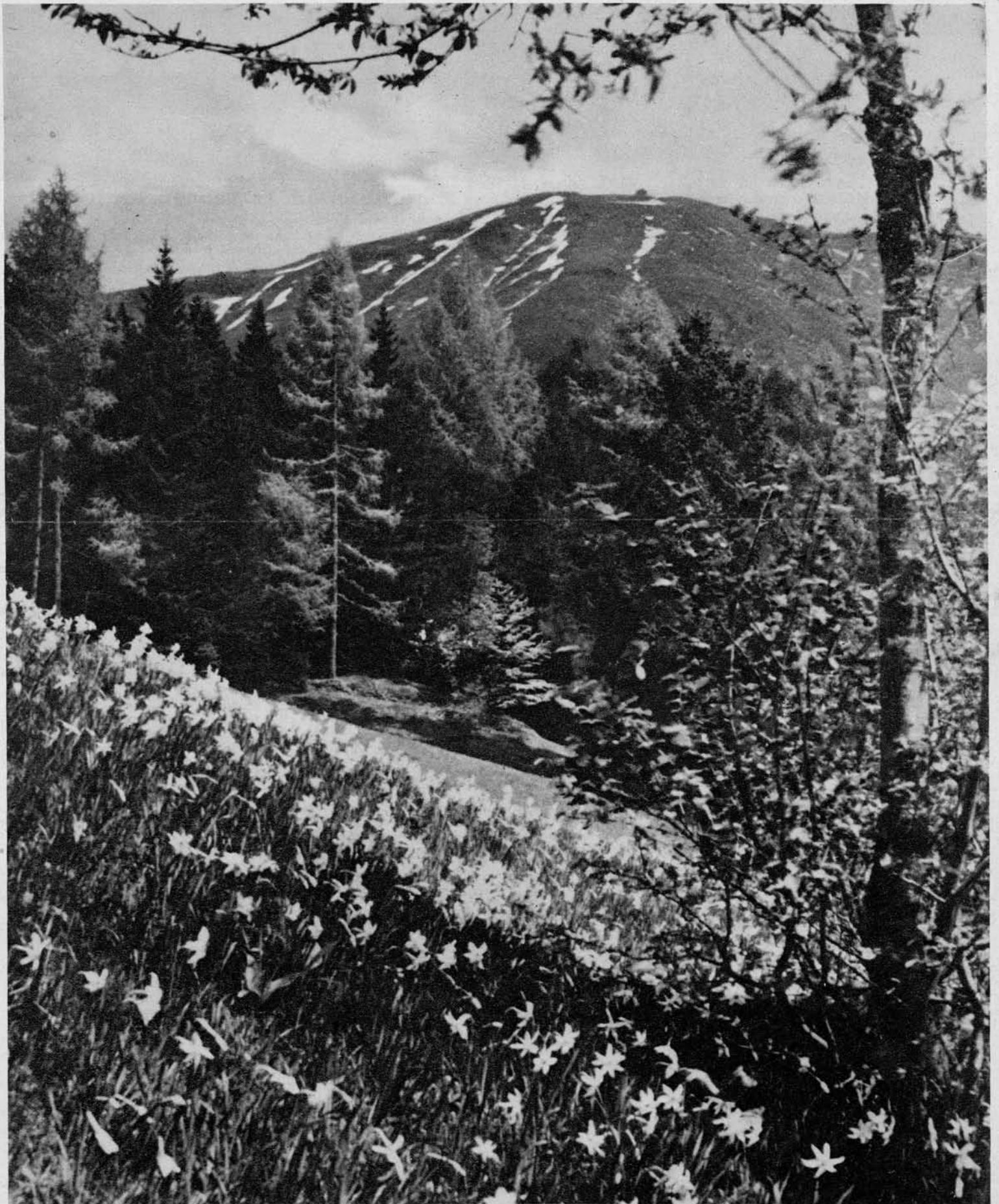

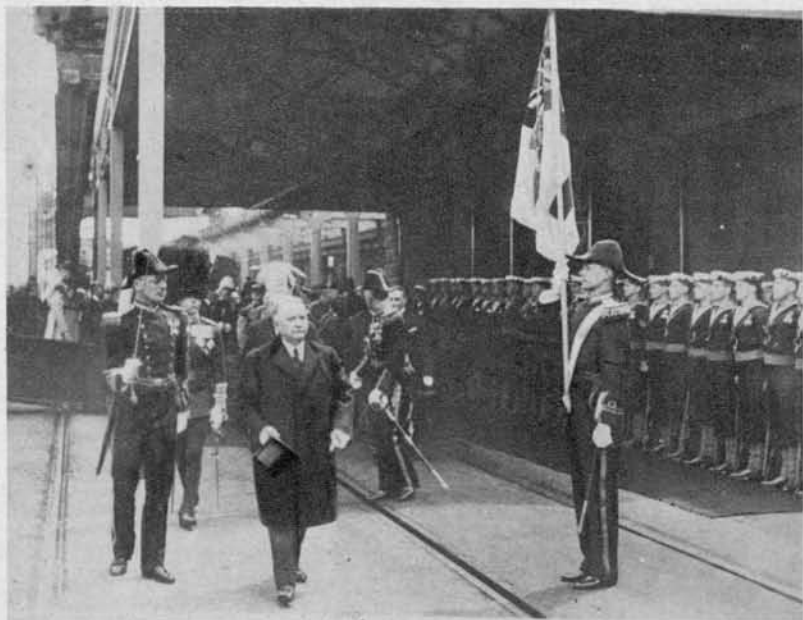
Ilustrirani **Slovenec**

Leto III ♦ Tedenska priloga „Slovenca“ z dne 5. junija 1927, številka 126 ♦ Številka 23

Golica v svojem pomladanskem plašču iz narcis

(Fot. Skerlep, Ljubljana.)

Sprejem Doumèrgue-a v Doveru

DOUMERGUE, predsednik francoske republike, je sredi pret. m. posetil London v spremstvu Brianda. Ob tej priliki je prišlo med predstavniki obeh držav do velevažnih in dalekosežnih sporazumov.

Z aeroplanom iz New Yorka v Paris

Ameriški letalec Lindbergh, ki je dne 20. in 21. p. m. prvi preletel atlantski Ocean. Naša slika nam kaže letalca (v desnem kotu) ter njegovo letalo.

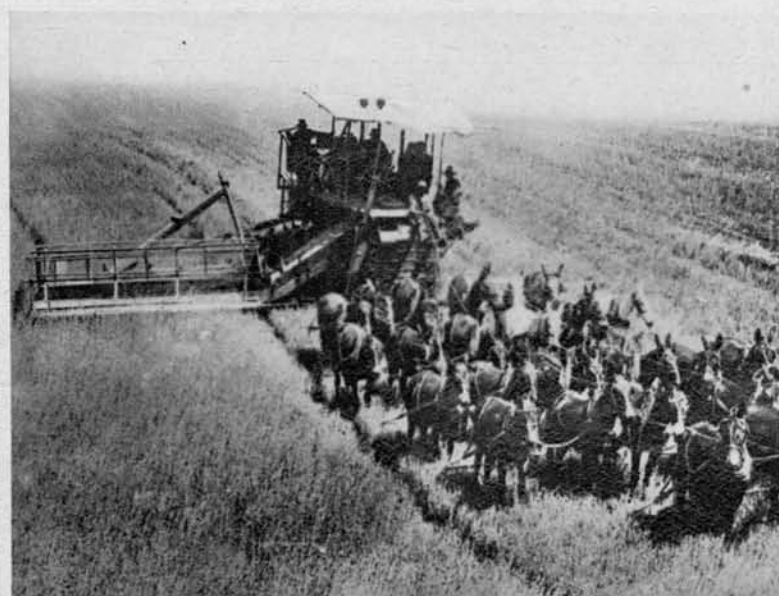
Strahote zadnje ameriške povodnji

Mississippi, največja reka Severne Amerike, je zadnje tedne silno narastla ter preplavila svoje ozemlje daleč naokrog. Razrušenih je več mest, nešteto vasi, uničena so ogromna polja nasadov bombaža ter sladkornega trsa itd.; škoda znaša več milijard dinarjev. Desna slika kaže silne Missisipijske valove, ki so predrli obrežne nasipe, leva slika pa mesto New Orleans, drugo največje ameriško pristanišče, ki je bilo prav resno ogroženo, da ga zalijejo valovi.

S potovanja berlinskih igralcev

pod vodstvom ravnatelja Brockmanna po Balkanu: umetniki ob Bosporu. (Na povratku je družba gostovala dne 19. p. m. tudi v Ljubljani.)

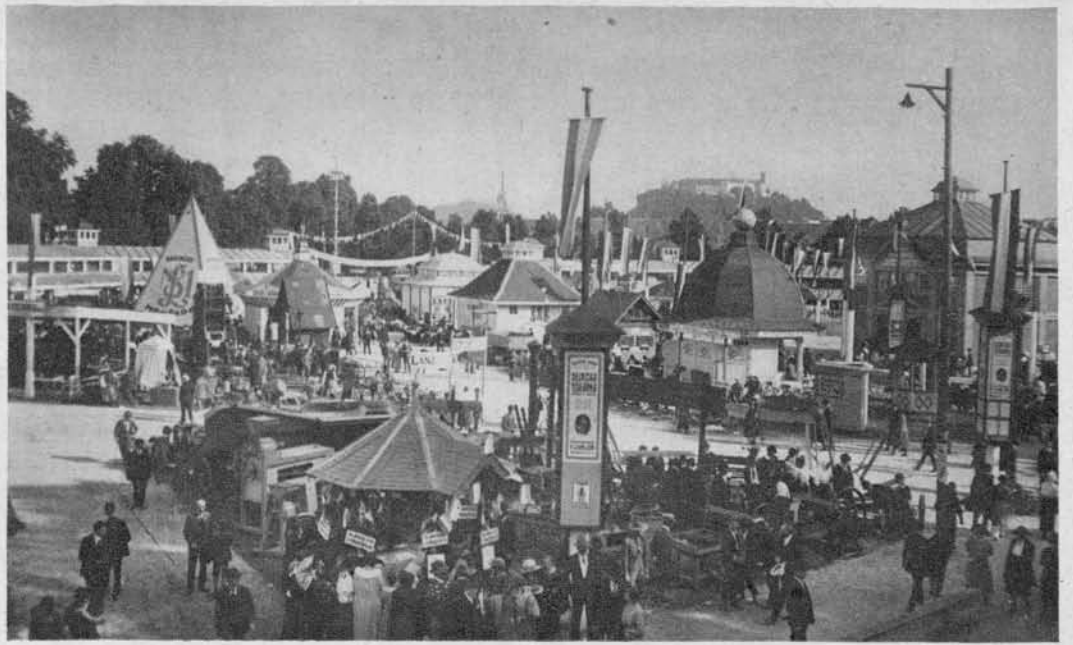
Z žetve v Ameriki

27 mul in konj vleče stroj za žetev po ogromnih pšeničnih poljih pri Walla-Walla.

Andro Mitrović

ravnatelj mariborske opere in opere-
rete, ki je obhajal dne 14. p. m. 25-
letnico svojega umetn. delovanja.

Pogled na ljubljanski velesejem

ki je ena največjih in najvažnejših gospodarskih letnih prireditev ne le v Sloveniji,
temveč v vsej državi. Letošnji se bo vršil v času od 25. junija do 4. julija ter obeta po
zanimivosti in bogastvu razstavljenih predmetov prekašati vse dosedanje.

S konference Male antante

ki se je vršila od 13. do 15. p. m. v kopališču Jachymov na Češkem. Leva slika kaže zunanje ministre zavezniskih držav: Rumuna Mitileneua (1), Čeha Beneša (2) in Jugoslavana Marinkovića (3) pri konferenci; desna slika pa kaže konferenco časnikaarjev Male antante, ki se je vršila pod predsedstvom našega poslanca Fr. Smodeja (prvi od desne strani) istočasno v Jachymovu.

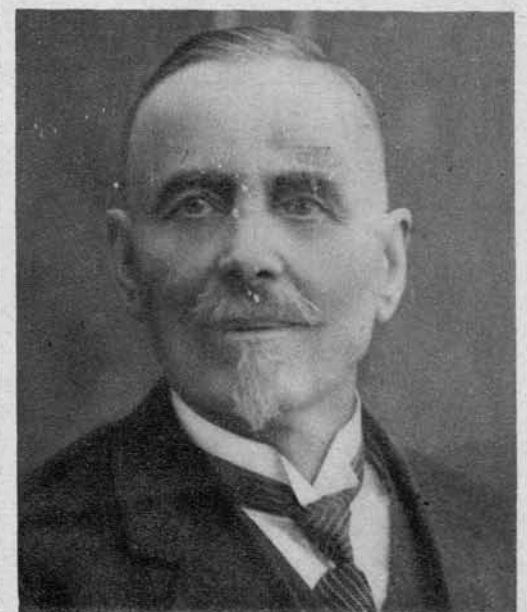
Slike k Slovenskemu biografskemu leksikonu

Ferjančič Andrej (* 1848), politik.

Gröbming Adolf (* 1891), glasbenik.

Gnus Anton (* 1863), šolnik in narodni gospodar.

Akademični kipar Tine Kos.

Kajn
mavec iz l. 1915., last umetnika.

Portret kiparja Cota
mavec iz l. 1919., last portretiranca.

Mati
mavec iz leta 1927.,
last umetnikova

Portret
terakota iz leta 1925.,
last umetnikova.

Na levi:
Sejalec — mavec iz leta 1925., last umetnikova.
Na desni:
Višar na morju — mavec iz l. 1925., last umetnikova.

Osnutek
za spomenik padlim vojakom; mavec iz l. 1925.

Osnutek za relief na kiparjevem ateljeju
Leta 1927.

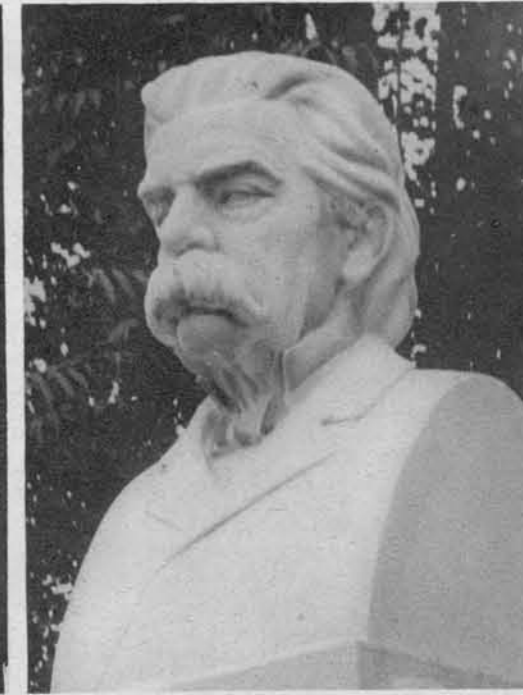
Portret
umetnikove soproge;
mavec iz leta 1924.

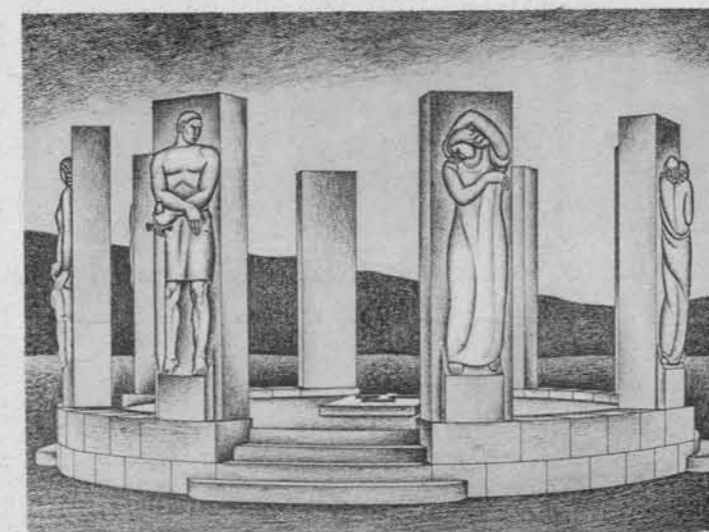
Godec
mavec iz leta 1926., last umetnikova.

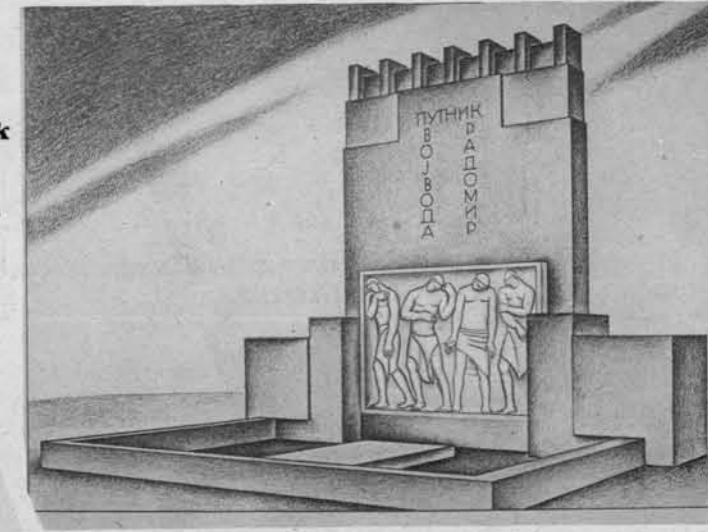
Prošnja
mavec iz leta 1922., last umetnikova.

Portret za Miklošič. spomenik
v Ljubljani; marmor iz leta 1926.

Načrt za spomenik padlim vojakom
Risba iz leta 1924.

Načrt za nagrobnik vojvodi Putniku
Risba iz leta 1927.

Spodaj:
Spomenik kralju Petru I. v Kranju
(iz l. 1926.)

Dekle
terakota iz 1925;
last umetnikova.

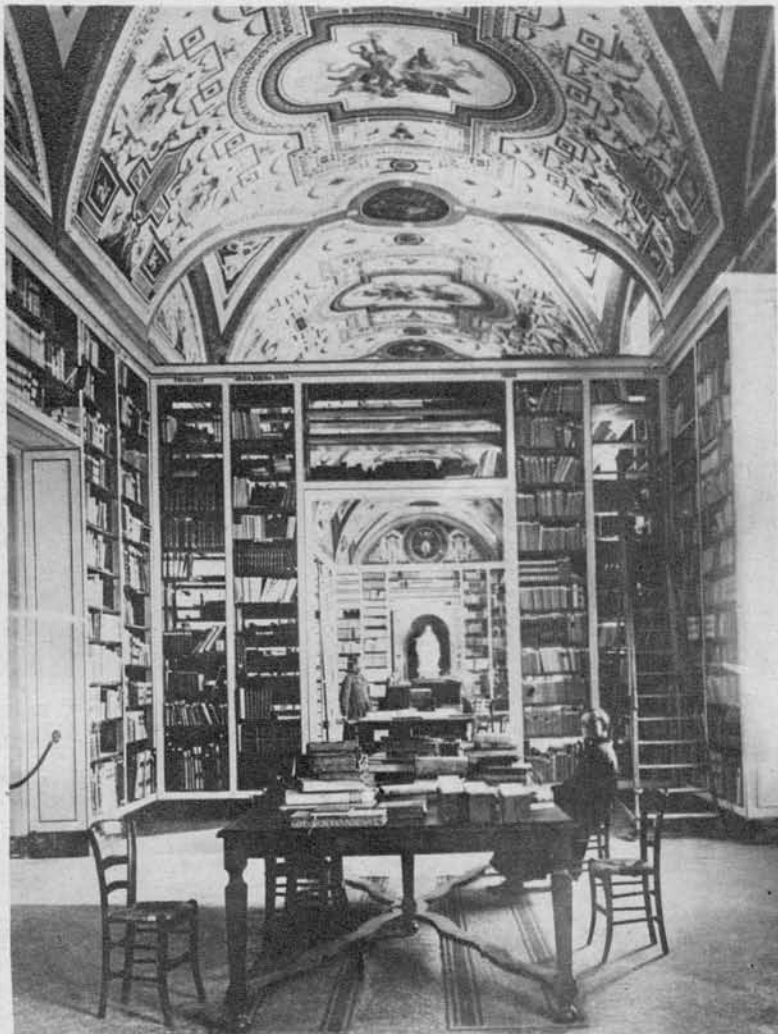
Od studenca
terakota iz 1927;
last umetnikova.

Iz najznamenitejše palače sveta

***Pogled na papeževe zasebne vrtove
v Vatikanu.***

Pogled v čitalnico vatikanske knjižnice
ki vsebuje 25.000 rokopisov in 250.000 knjig.

Dva pogleda v dvorane vatikanske knjižnice
ki tvori s svojimi rokopisi, knjigami in umetninami neprecenljive vrednosti.

Križem Slovenije

Helena Kušar
ustanoviteljica Zveze jugoslovanskih
žena in deklet v Chicagi.

Ljubljansko učiteljsko društvo pred Cankarjevo rojstno hišo
na Vrhniki dne 5. pret. mes.; društvo je ob tej priliki izročilo sedanjemu lastniku hiše
posebni spominski album.

Protituberkulozna liga v Mariboru, ki jo vodi docent dr. I. Matko, je tekom svojega petletnega obstanka izvršila že jako veliko hvalevrednega dela. Razen protituberkulozne propagande med ljudstvom, je tekom lanskega leta zgradila nad internim oddelkom mariborske bolnice novo nadstropje (glej srednjo sliko), nov, najmodernejše opremljen oddelek za jetične, obstoječ iz 7 bolniških sob in tozadevnih prituklin. — Leva slika nam kaže hodnik oddelka, desna pa sputorij. — Ligino delovanje vzbuja splošne simpatije in podporo.

Ob 50 letnici ustanovitve meščanske šole v Krškem

Leva slika: Šolsko poslopje, zgrajeno na stroške ustanovitelja M. Hočevarja. — Srednja slika: Dolgoletni (1906—1922) ravnatelj dr. T. Romih, — Desna slika: Sedanji učiteljski zbor z ravnateljem Vutkovičem v sredini.

94letna Mina Homovc z Verda pri Vrhniki

in njen prvi vnuček Tonček Drašler, ki ga je doživela čila starka šele v svojem 92. letu.

Udeleženske kmetijsko-gospodinskega tečaja

ki ga je priredila Orliška zveza letošnjo pomlad pod vodstvom ge. Simoničeve na Trati nad Škofjo Loko.

Naš knjižni trg

Lepe knjige se praše na policah knjigarn, knjigarji tožijo, pisatelji obupujejo, kajti onim, ki imajo danes denar, bolj diši lascivni šund, nego prava umetnost.

Tine Kos.

Tam, kjer se dviga romantična Limbarska gora z znano božjo poljo sv. Valentina in se vleče ob vznožju proti Vačam lepa Moravška dolina, se je rodil pod slamnato streho l. 1894. v mali vasi Češnjice akad. kipar Tine Kos. Osnovno šolo je obiskoval v Moravčah. Ker je kazal izreden talent za risanje, so ga dali njegovi starši v Ljubljano na obrtno strokovno šolo v kiparski oddelek prof. Repiča. Leta 1913. ga je sprejel kipar prof. Müllner v svojo šolo na akademiji likovnih umetnosti na Dunaju, katero je vsled mobilizacije absolviral šele leta 1920. Že na tej visoki šoli si je pridobil več priznanj, tako n. pr. za najboljšo konkurenčno delo srebrno Fügerjevo svečnico in Neulingovo nagrado, za takratne razmere za Slovenca izreden uspeh. Da tudi potem je bil deležen več nagrad pri javnih natečajih. Prvič je nastopil v javnosti l. 1919. v Ljubljani, od takrat se redno pojavlja na vseh pomembnejših prireditvah, kjer se reprezentira naša nova umetnost. Leta 1922. se je z njegovo pomočjo ustanovil »Klub Mladih«, s čimer je bila dana podlaga za uspešno uveljavljanje slov. moderne umetnosti. V tem letu se je udeležil V. jugoslov. umetnostne razstave v Belgradu in to z največjim priznanjem. Njegov kip »Plevica« je nakupila belgrajska občina za svoj muzej. Izven Ljubljane se je udeležil razstav v Mariboru, v Sarajevu, v Zagrebu, v Hodoninu na Češkem, v Pragi, v Berlinu in na Dunaju. Sedaj se je z večjimi deli udeležil tudi VI. jugoslov. razstave v Novem Sadu. V zadnjih letih je izvršil tri javne spomenike, kar je

za mladega slovenskega umetnika gotovo častno število. Njegovo največje delo je spomenik kralju Petru v Kranju, ki je eden najlepših in najmodernejših v Sloveniji, dalje spomenik kralju Aleksandru v Domžalah in vzor plastike monumentalno-karakterističen Miklošičev portret pred sodnijo v Ljubljani. Večje število plastik v bronu, kamnu, lesu in mavcu se nahaja po različnih bankah in v rokah privatnikov.

Umetnik je izšel iz naroda in takā je tudi njegova umetnost: enostavna, globoko prečutena, vsebina je največ vzeta iz življenja našega kmela, sicer pa obdelana sodobno evropsko. Kakor je razburkana medvojnā in povojna doba s svojim fantastično revolucionarnim ekspresionizmom vplivala skoraj na vse mlajše umetnike, tako se tudi Kos ni mogel izogniti vplivu te takrat moderne struje. Stvaren in realen kakor je in ker vidi svet takšen, kakršen v resnici je z vsem onim notranjim življenjem, kot ga živi vsak posameznik, se je kmalu osvobodil vseh ekspresionističnih neresnic in kakor bi se poglobil sam vase, je zadnja leta nastopal z močno, pri nas novo plastiko, tako, da si je pridobil sloves enega najboljših in najpomembnejših naših kiparjev in edinega, ki predstavlja moderno-klasičen realizem v slovenski plastiki.

Ker se je umetnik posvetil izključno samo pozitivni umetnosti in se bo gotovo še dalje razvijal, posebno ko si zgradi na Dunajski cesti vsem kiparskim potrebam odgovarjajoč atelje, lahko pričakujemo od njega še izredna dela.

—ec.